

Skøn over ubrugte penge til ældreområdet i kommunerne i 2024

I august 2025 offentliggjorde Ældre Sagen en analyse af kommunernes regnskaber, som viser økonomisk nedprioritering af ældreområdet i 92 ud af 98 kommuner i 2024. Konklusionen er baseret på en indikator, som Ældre Sagen har opstillet, og som måler udviklingen i kommunernes nettodriftsudgifter på ældreområdet pr. 80+ årig fra 2023 til 2024 i forhold til kommunernes samlede nettodriftsudgifter pr. borger. Når indikatoren falder, er det udtryk for, at ældreudgifterne ikke følger med udviklingen i kommunens samlede udgifter målt pr. borger. Det betegner vi som økonomisk nedprioritering af ældreområdet.

Et andet spørgsmål er, om kommunerne har brugt de ekstra penge fra staten, som de fik til ældreområdet i 2024, på ældreområdet, jf. tabel 1 (kolonne G). En kommune skønnes at have ubrugte penge fra staten til ældreområdet i 2024, hvis kommunens nettodriftsudgifter på ældreområdet ikke steg fra 2023 til 2024 med et beløb, der svarer til kommunens andel af:

- Ekstra bloktilskud på 1,25 mia. kr. i 2024 til at dække det demografiske træk fra et stigende antal ældre¹.
- Ekstra bloktilskud på 125 mio. kr. i 2024 til kvalitetsløft af ældreplejen.

Tallene i tabel 1 skal anvendes med varsomhed grundet usikkerhed i beregningen. Ekstra penge fra staten bliver givet til kommunerne under ét og går ind i en stor regnemaskine, som beregner tilskud og udligning på tværs af kommuner. Penge til at dække fx det demografiske træk går ind i bloktilskuddet, som fordeles efter indbyggertal, men kan også påvirke udligningen mellem kommuner. Det er også vigtigt at være opmærksom på, at størstedelen af kommunernes udgifter finansieres af kommunale skatteindtægter.

Sådan læses tabel 1

- **Kolonne A:** Her er de 1,25 mia. kr., som kommunerne fik til at dække det demografiske træk i 2024, fordelt efter bloktilskudsnøglen (indbyggertal). Beløb er angivet i mio. kr. og 2024-priser.
- **Kolonne B:** Her er de 125 mio. kr., som kommunerne fik til at løfte kvaliteten på ældreområdet i 2024 med aftalen om ældrereformen, fordelt efter bloktilskudsnøglen (mio. kr., 2024-priser).
- **Kolonne C:** Sum af kolonne A og B.
- **Kolonne D:** Realiserede nettodriftsudgifter på ældreområdet i 2023 (mio. kr., 2024-priser).
- **Kolonne E:** Realiserede nettodriftsudgifter på ældreområdet i 2024 (mio. kr., 2024-priser).
- **Kolonne F:** Forskel mellem kolonne D og E, minus angiver fald i ældreudgifter fra 2023 til 2024.
- **Kolonne G:** Skøn over ubrugte penge fra staten til ældreområdet i 2024 (mio. kr., 2024-priser). Hvis kommunens realiserede nettodriftsudgifter på ældreområdet faldt fra 2023 til 2024 (se kolonne F), er skønnet lig kommunens andel af ekstra penge fra staten til det demografiske træk og kvalitetsløft af ældreplejen (se kolonne C). Hvis kommunens realiserede nettodriftsudgifter på ældreområdet steg fra 2023 til 2024 (se kolonne F), er skønnet enten nul (hvis udgifterne steg mere end kommunens andel af ekstra penge fra staten) eller forskellen mellem stigningen i udgifterne (kolonne F) og kommunens andel af ekstra penge fra staten (kolonne C).

¹ Jf. Aftale om kommunernes økonomi for 2024 (side 1): "Under hensyn til det beregnede demografiske træk fra et stigende antal ældre og børn på isoleret set 1,25 mia. kr. [...]". Tal fra Danmarks Statistik viser, at antallet af børn (0-15 år) faldt, mens antallet af ældre steg fra 2023 til 2024. Demografimidlerne antages derfor udelukkende at skulle gå til ældreområdet.

Tabel 1. Skøn over ubrugte penge fra staten til ældreområdet i 2024, mio. kr. (2024-priser)

	Ekstra penge fra staten i 2024 fordelt på kommuner efter bloktilskudsnøgler			Nettodriftsudgifter på ældreområdet			Skøn over ubrugte penge fra staten til ældre- området i 2024
	Demografi- midler	Kvalitetsløft af ældreplejen	I alt	2023	2024	Ændring 2023- 2024	
	Kolonne A	Kolonne B	Kolonne C	Kolonne D	Kolonne E	Kolonne F	
Hele landet	1.250,0	125,0	1.375,0	55.627,2	56.079,7	452,5	922,5
Albertslund	5,8	0,6	6,4	297,3	312,4	15,1	0,0
Allerød	5,4	0,5	6,0	237,9	245,3	7,4	0,0
Assens	8,5	0,9	9,4	389,4	373,2	-16,1	9,4
Ballerup	10,7	1,1	11,8	501,1	540,2	39,1	0,0
Billund	5,7	0,6	6,3	285,9	295,8	9,9	0,0
Bornholm	8,2	0,8	9,1	555,7	544,0	-11,6	9,1
Brøndby	8,2	0,8	9,0	405,1	402,2	-2,9	9,0
Brønderslev	7,7	0,8	8,4	382,2	379,6	-2,5	8,4
Dragør	3,1	0,3	3,4	166,1	166,5	0,4	2,9
Egedal	9,5	1,0	10,5	358,5	369,0	10,5	0,0
Esbjerg	24,2	2,4	26,6	1.169,3	1.166,1	-3,2	26,6
Fanø	0,7	0,1	0,8	57,6	54,2	-3,4	0,8
Favrskov	10,4	1,0	11,4	373,1	360,7	-12,4	11,4
Faxe	7,9	0,8	8,7	353,0	346,5	-6,5	8,7
Fredensborg	8,8	0,9	9,7	441,2	450,6	9,5	0,2
Fredericia	11,0	1,1	12,1	554,6	529,3	-25,3	12,1
Frederiksberg	22,0	2,2	24,2	973,3	963,8	-9,5	24,2
Frederikshavn	12,2	1,2	13,5	715,3	696,9	-18,4	13,5
Frederikssund	9,7	1,0	10,7	511,8	499,8	-12,0	10,7
Furesø	8,9	0,9	9,8	411,3	397,8	-13,5	9,8
Faaborg-Midtfyn	11,0	1,1	12,1	524,9	507,9	-17,0	12,1
Gentofte	15,7	1,6	17,3	884,8	915,3	30,5	0,0
Gldsaxe	14,8	1,5	16,3	683,5	686,6	3,1	13,2
Glostrup	5,0	0,5	5,5	239,8	241,7	1,9	3,5
Greve	10,9	1,1	12,0	482,2	491,0	8,8	3,2
Gribskov	8,8	0,9	9,7	522,1	525,5	3,4	6,3
Guldborgsund	12,5	1,3	13,8	661,7	659,2	-2,5	13,8
Haderslev	11,6	1,2	12,8	589,7	589,7	0,0	12,8
Halsnæs	6,6	0,7	7,3	335,9	355,4	19,5	0,0
Hedensted	10,0	1,0	11,0	388,7	407,2	18,5	0,0
Helsingør	13,4	1,3	14,7	765,5	779,9	14,3	0,4
Herlev	6,3	0,6	6,9	316,2	307,8	-8,4	6,9
Herning	18,8	1,9	20,7	733,6	741,6	8,0	12,7
Hillerød	11,4	1,1	12,6	477,8	478,4	0,7	11,9
Hjørring	13,3	1,3	14,7	681,8	706,4	24,6	0,0
Holbæk	15,5	1,6	17,1	643,5	629,2	-14,3	17,1
Holstebro	12,4	1,2	13,6	486,8	506,3	19,5	0,0
Horsens	20,4	2,0	22,5	807,0	796,3	-10,7	22,5

Hvidovre	11,3	1,1	12,4	563,0	555,3	-7,7	12,4
Høje-Taastrup	12,1	1,2	13,3	433,1	457,2	24,1	0,0
Hørsholm	5,2	0,5	5,7	319,8	331,9	12,1	0,0
Ikast-Brande	9,0	0,9	9,9	398,7	380,3	-18,5	9,9
Ishøj	5,0	0,5	5,5	208,9	204,5	-4,4	5,5
Jammerbugt	8,0	0,8	8,8	393,0	399,2	6,2	2,6
Kalundborg	10,1	1,0	11,1	495,4	507,5	12,1	0,0
Kerteminde	5,0	0,5	5,5	270,7	269,2	-1,5	5,5
Kolding	19,9	2,0	21,9	825,8	812,3	-13,4	21,9
København	138,3	13,8	152,1	4.420,1	4.469,2	49,1	103,0
Køge	13,2	1,3	14,5	626,0	659,4	33,3	0,0
Langeland	2,6	0,3	2,8	249,8	237,0	-12,8	2,8
Lejre	6,2	0,6	6,8	233,1	238,0	4,9	1,8
Lemvig	4,0	0,4	4,4	207,9	205,6	-2,3	4,4
Lolland	8,3	0,8	9,1	562,6	562,8	0,2	9,0
Lyngby-Taarbæk	12,3	1,2	13,5	639,9	618,8	-21,1	13,5
Læsø	0,4	0,0	0,4	42,9	43,5	0,5	0,0
Mariagerfjord	8,8	0,9	9,6	462,3	440,5	-21,8	9,6
Middelfart	8,4	0,8	9,3	376,4	374,3	-2,1	9,3
Morsø	4,1	0,4	4,6	271,5	266,5	-4,9	4,6
Norddjurs	7,7	0,8	8,5	438,1	433,0	-5,1	8,5
Nordfyns	6,2	0,6	6,8	282,0	283,7	1,7	5,1
Nyborg	6,8	0,7	7,4	370,4	382,0	11,6	0,0
Næstved	17,8	1,8	19,5	824,3	842,5	18,2	1,4
Odder	5,0	0,5	5,5	231,4	233,9	2,4	3,1
Odense	43,8	4,4	48,2	1.633,5	1.648,1	14,5	33,7
Odsherred	6,8	0,7	7,5	437,2	446,7	9,5	0,0
Randers	21,0	2,1	23,1	1.064,5	1.058,4	-6,1	23,1
Rebild	6,5	0,6	7,1	291,3	271,1	-20,2	7,1
Ringkøbing-Skjern	11,8	1,2	13,0	576,8	588,8	12,0	1,0
Ringsted	7,6	0,8	8,4	306,9	303,9	-3,0	8,4
Roskilde	19,1	1,9	21,0	711,7	808,7	97,0	0,0
Rudersdal	12,0	1,2	13,2	722,6	725,6	3,1	10,2
Rødovre	9,3	0,9	10,2	489,6	489,5	-0,1	10,2
Samsø	0,8	0,1	0,9	66,9	63,9	-3,0	0,9
Silkeborg	21,1	2,1	23,2	829,9	839,8	9,9	13,3
Skanderborg	13,7	1,4	15,0	489,7	493,2	3,5	11,6
Skive	9,4	0,9	10,3	483,3	487,0	3,6	6,7
Slagelse	16,8	1,7	18,4	795,2	796,7	1,6	16,9
Solrød	5,2	0,5	5,7	207,9	211,8	3,9	1,8
Sorø	6,4	0,6	7,0	295,0	291,7	-3,3	7,0
Stevns	5,0	0,5	5,5	240,2	247,5	7,4	0,0
Struer	4,3	0,4	4,8	225,0	220,5	-4,6	4,8
Svendborg	12,5	1,3	13,8	625,8	621,7	-4,0	13,8
Syddjurs	9,2	0,9	10,2	432,8	424,3	-8,5	10,2
Sønderborg	15,6	1,6	17,1	849,2	866,3	17,1	0,0
Thisted	9,0	0,9	9,9	492,9	514,2	21,3	0,0

Tønder	7,7	0,8	8,5	410,7	399,2	-11,5	8,5
Tårnby	9,2	0,9	10,1	443,8	458,5	14,7	0,0
Vallensbæk	3,7	0,4	4,1	141,0	148,9	8,0	0,0
Varde	10,4	1,0	11,5	504,6	510,9	6,3	5,2
Vejen	9,0	0,9	9,9	431,5	431,3	-0,2	9,9
Vejle	25,5	2,6	28,1	913,6	909,7	-3,9	28,1
Vesthimmerland	7,6	0,8	8,3	396,0	393,7	-2,3	8,3
Viborg	20,4	2,0	22,5	898,7	902,1	3,4	19,1
Vordingborg	9,6	1,0	10,6	541,2	536,6	-4,7	10,6
Ærø	1,2	0,1	1,4	110,9	110,1	-0,8	1,4
Aabenraa	12,3	1,2	13,5	638,6	662,7	24,1	0,0
Aalborg	46,8	4,7	51,5	2.001,2	2.006,1	4,8	46,6
Aarhus	77,0	7,7	84,7	2.414,7	2.562,5	147,7	0,0

Kilde: Egne beregninger baseret på data fra statistikbanken.dk (FOLK1A, REGK31)

Sådan har vi gjort

Data om kommunernes nettodriftsudgifter på ældreområdet er hentet fra Danmarks Statistik og omfatter følgende funktioner i kontoplanen:

- 5.30.26 Personlig og praktisk hjælp og madservice til ældre omfattet af frit valg af leverandør
- 5.30.27 Pleje og omsorg m.v. af primært ældre undtaget frit valg af leverandør
- 5.30.28 Hjemmesygepleje
- 5.30.29 Forebyggende indsats samt aflastningstilbud målrettet mod primært ældre
- 5.30.31 Hjælpemidler, forbrugsgoder, boligindretning og befordring til ældre
- 5.30.36 Plejevederlag og hjælp til sygeartikler o. Lign. ved pasning af døende i eget hjem

Ved omregning til 2024-priser er benyttet det kommunale pris- og lønindeks for service ekskl. overførsler offentliggjort på KL's hjemmeside i juni 2025.

Befolkningstal er opgjort pr. 1. januar og baseret på tal fra Danmarks Statistik.